

dekorativna

glasilo delovne organizacije dekorativna ljubljana

Št. 12/XXV december 1984

Končuje se leto 1984, začnjenja se leto 1985

|| 311310

Še nekaj dni nas loči do konca letošnjega leta, ko bomo pričeli z analizo poslovanja v letu 1984. Rezultate našega poslovnega uspeha v letošnjem letu bomo obravnavali v mesecu februarju.

Osnovni cilj, ki smo si ga zadali z letnim planom, je bil čim večji izkoristek naših zmogljivosti v tkalnici, tako da bi izdelali kar največ metrov tkanin.

Z ustrezno politiko in dogovarjanji z našimi dobavitelji že v letu 1983 in dogovori za leto 1984 smo uspeli količinsko zagotoviti dovolj surovin, čeprav so bile občasne težave zaradi neustreznosti posameznih številk in barv preje.

S pripravljeno sodelovanje in pridnostjo vseh delavcev celo prekoračujemo tizični obseg proizvodnje. Vedno nismo zmogli pravočasno odpremiti pošiljk za tuje in domače tržišče zaradi nepravčasne dobave ustreznih surovin. Večja proizvodnja v letošnjem letu tudi delno znižuje stroške, ki so se med letom močno poveševali tako pri surovinah, energiji in ostalih reprodukcijskih materialih.

Tudi v letošnjem letu smo povečevali izvoz na konvertibilno tržišče, kjer so nam dolgoletni kupci povečevali naročila, uspelo pa nam je pridobiti tudi nekaj novih kupcev. S

tem prekoračujemo plan izvoza, ki je bil sprejet v okviru Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino.

Če tako na hitro preletimo naše delo, smatram, da bomo v tem letu kar uspešno zaključili naše poslovanje in tako vstopili v novo leto še z večjimi obveznostmi in odgovornostmi.

V mesecu novembru smo razstavili na beograjskem sejmu notranje opreme novo kolekcijo za leto 1985. Kljub težji izbiri surovin je uspelo našim oblikovalcem izdelati odlično kolekcijo po vzorcih in barvah, za katero so nam že dali priznanje posamezni kupci z zahodnega tržišča, enako priznanje pa smo tudi doživljali od domačih kupcev na beograjskem sejmu.

Na tržišču se pojavlja določen zastoj, kar je predvsem posledica visokih cen in zalog, ki se že pojavljajo v delovnih organizacijah, kjer izdelujejo oblažinjeno pohištvo. Strokovni delavci sproti pripravljajo in razmišljajo o pogojih dela in poslovanja v letu 1985, kako izdelati plan, ki bi bil kos tako v fizičnem pogledu proizvodnje kot tudi v finančnih rezultatih.

Ne glede na obveznosti izvoza v letu 1985 je tudi naš cilj, da ga še povečamo na konvertibilno področje, prav tako pa

želimo del izvoza usmeriti na vzhodno — klirinško področje. Na ta način bi lahko oblažili manjšo prodajo, ki se predvideva na domačem trgu in tako bi ostale količine prodali doma tovarnam oblažinjene pohištva, ki svoje proizvode lahko uspešno prodajajo na domačem in tujem tržišču. Če bomo uspešni pri izvajanju planskih nalog moramo investirati tudi v ozka grla v proizvodnji, oz. nabaviti ustrezno strojno opremo zaradi kvalitete in večje produktivnosti.

V mesecu decembru bomo na samoupravnih organih podrobno obravnavali načrte za prihodnje leto. Njihova uresni-

čitev pa je odvisna od skupnega dela vseh naših delavcev.

Ker je pred nami le še nekaj dni v letošnjem letu, bi se želel zahvaliti prav vsakemu sodelavcu in sodelavki za delo v preteklem letu, istočasno pa bi želel, da bi tudi v prihodnjem letu tako dobro sodelovali.

Vsem vam, dragi sodelavci in sodelavke, kot vašim družinam, želim srečno, zdravo in uspešno novo leto 1985!

Srečno in zdravo novo leto pa želim tudi vsem našim upokojencem z željo, da se v letu 1985 zopet srečamo v Dekorativni!

Peter Koleša

Vsem sodelavcem želimo
srečno in mnogo uspehov
v letu 1985!

Analiza srednjeročnega obdobja 1980—1985 in priprave na srednjeročno obdobje 1986—1990

V prejšnji številki glasila je bilo opisano poslovanje v letih 1981—1985 na področjih: proizvodnje, kvalitete izdelkov, investicij in nabave surovin. V tej številki pa bo analiza poslovanja v tem srednjeročnem obdobju zaključena še na področjih: prodaje, kadrovanja in finančnega poslovanja.

5. Prodaja

Zaostritev pri pogojih gospodarjenja v obdobju 1981 do 1985 so narekemale hitrejše povečanje izvoza na konvertibilno področje tako, da je izvoz

v letu 1983 in 1984 močno presejal planska predvidevanja in dosegel že 26,5 odst. skupne realizacije. Kljub tako velikemu povečanju izvoza pa smo v tem obdobju imeli pri izvo-

zu velike težave glede izpolnjevanja planov in zagotavljanja kvalitete, ker smo v proizvodnji zaradi pomanjkanja materiala zaostajali s proizvodnim planom.

Prodaja na domačem trgu je potekala zaradi konjunktura pomanjkanja blaga tekoče. Problem pri poslovanju so predstavljale le občasne zamrznitve cen. Zamrznjene cene in

naraščajoči stroški proizvodnje so povzročili, da so nekateri artikli postali nerentabilni in smo jih morali umakniti s tržišča, kar je pri naših kupcih povzročilo večje težave, saj so bili večkrat to artikli, ki so bili dobro vpeljanj na trgu.

V tem obdobju smo pristopili k poslovno tehničnem poslovanju z našimi kupci in (Nadaljevanje na 2. str.)

(Nadaljevanje s 1. str.)

sklenili dogovore o sodelovanju, zbiranju deviz in skupnem nastopanju na zunanjem trgu. Prodaja v letu 1984 kljub manjši stagnaciji pohištvne industrije poteka zadovoljivo in bomo v letu 1984 ustvarili predvidene rezultate.

6. Kadrovanje

Za obdobje 1981 do 1985 so najpomembnejše značilnosti na kadrovskem področju:

— število delavcev se je ob približno enakem obsegu proizvodnje zmanjšalo za 7,5 odst.,

— razmerje med ženskami in moškimi je ostajalo približno enako (70—30),

— zmanjšalo se je število zaposlenih v nočni izmeni (za 0,2 letno),

— fluktuacija je bila nizka (ca. 5,5 odst.),

— izostanki z dela zaradi bolezni in nege družinskega člana so se zmanjšali za ca. 1 odst.,

— kvalifikacijska struktura se do leta 1983 ni bistveno izboljšala. Stanje se bo do leta 1985 nekoliko izboljšalo s priznavanjem z delom pridobljene delovne zmožnosti in zaposlovanja pripravnikov,

— stalno je naraščalo število delovnih invalidov in šele v letu 1985 predvidevamo postopno znižanje,

— približno enako število seminarjev v DO in izven nje v posameznih letih. Zelo malo je bilo organiziranih strokovnih seminarjev v tozdu Predilnica.

7. Finančno področje

Na podlagi delitve dohodka in čistega dohodka smo v primerjavi s srednjeročnim planom dosegli predvidena delitvena razmerja in sicer, da je rast sredstev za osebno in skupno porabo nižja od rasti dohodka, kakor tudi to, da je rast sredstev za razširitev materialne osnove dela višja od rasti dohodka.

Kreditni odnosi s tujino

V tem srednjeročnem obdobju novih kreditnih pogodb s tujino nismo sklenili, odplačevali pa smo anuitete za kredit po pogodbi z dne 29. 12. 1977. Znesek odobrenega kredita je bil 5,630.000 DM, za kar smo uvozili 36 žakarskih stavev, sušilno razpenjalni stroj, barvarski aparat in strižni stroj. Zadnja letna anuiteta bi morala biti plačana 1. avgusta 1983 v vrednosti DM 1,876.688 din. Ker pa je prišlo do spremembe zakona o deviznem poslovanju, bi morali sami zagotoviti devizno odplačilo, kar pa ni bilo možno. V letu 1984 je bil sprejet sklep s strani Ljubljanske banke — Gospodarska banka, da se navedena neodplačana glavnicata refinancira, tako da bi vračali kredit v sedmih polletnih obrokih, od katerih zapade prvi v plačilo 18. 1. 1986 in zadnji 18. 1. 1989.

Združevanje sredstev

Združevanje poslovnih sredstev temeljnih organizacij za uresničevanje nalog SIS materialne proizvodnje: za energetiko, železnice, luke, ceste, naftnoplinsko gospodarstvo se je v vsem srednjeročnem obdobju odvijalo in izločalo na

osnovi samoupravnih sporazumov in zakonov ter ugotovljenih poslovnih rezultatov. Vsa združena sredstva sisom materialne proizvodnje so bila izknjižena v breme poslovnega sklada in prenesena v trajno uporaba SIS.

Posojilo skladu federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja manj razvitih republik in avtonomne pokrajine Kosovo se je obračunavalo in plačevalo po predpisih in navodilih Republiškega sekretariata za finance. Namesto Sklada federacije za nerazvite smo v letu 1982 združili sredstva in sicer 19,000.000 dinarjev z OZD »Inteks«, Skopje — TOZD »Nonča Kamišova«, Titov Veles za izgradnjo investicijskega programa — razširitev in modernizacija predilniških proizvodnih kapacitet.

V tem obdobju je bilo tudi nekaj poslovnih sredstev vloženih oziroma združenih v druge OZD in to predvsem s skupnim ciljem pridobitev večjih količin surovine. Tako smo združili:

9,150.000 — v Incel, Banja Luka
10,000.000 — v Tekstina, Ajdovščina
12,800.000 — v Viskoza, Loznica
7,000.000 — v Pazinko, Pazin
5,000.000 — v Raško, Novi Pazar

Izločanje sredstev za stanovanjsko graditev

V vsem dosedanjem srednjeročnem obdobju so vse TOZD izločale poleg z družbenim dogovorom stanovanjske SIS določen odst. iz dohodka in čistega dohodka za graditev stanovanj še dodatnih 3 odst.

od bruto osebnih dohodkov iz čistega dohodka. Glede na potrebe delavcev smo po zaključnem računu vsako leto izločali še nekaj sredstev iz ostanka čistega dohodka. Tako smo med letom in po zaključnem računu izločili za stanovanjske namene v delovni organizaciji po letih:

1981 ocena	36,314.085 din
1982 ocena	45,454.125 din
1983 ocena	38,887.559 din
1984 ocena	40,000.000 din
	<hr/>
	160,655.769 din

Razpoložljiva sredstva za nakupe stanovanj iz dajanja kreditov delavcem pa so bila še večja, saj smo koristili tudi kredite pri Ljubljanski banki — Stanovanjski banki za nakup najemniških stanovanj.

Zaključek

Rezultati analize poslovanja v srednjeročnem obdobju 1981—1985 so naslednji:

— proizvodnja, ki se je v letih 1982, 1983 zmanjšala, se ponovno povečuje in približuje planski,

— kvaliteta tkanin je zadovoljiva,

— preskrba s surovinami se je v letu 1984 izboljšala,

— investicijsko vlaganje se je v tem obdobju zmanjšalo in postaja zaskrbljivo,

— prodaja tkanin poteka zadovoljivo, močno se je povečal izvoz na konvertibilno področje,

— število zaposlenih se je zmanjšalo,

— finančni rezultati so zadovoljivi vendar zaradi visoke inflacije ne kažejo prave slike.

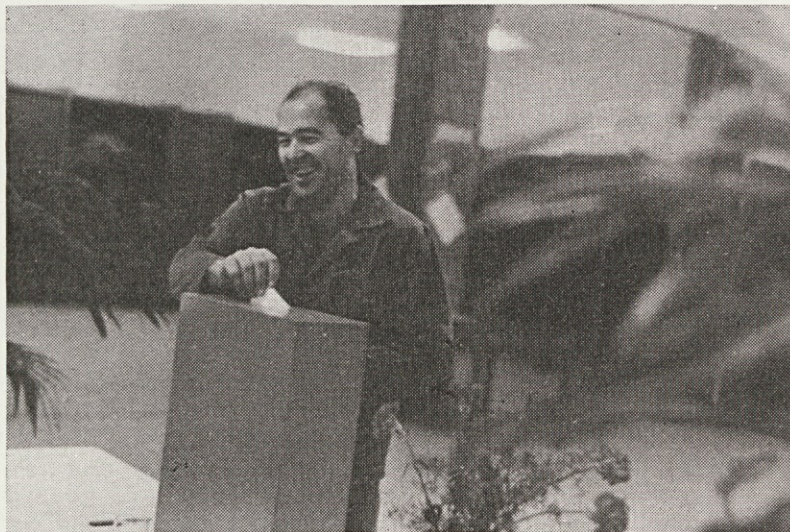
pripravila
Ivanka Prezelj

Pravilnik o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka ter delitev sredstev za OD

V petek, 23. novembra 1984 smo delavci tozdov in DSSS na referendumu odločali o sprejemu pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke.

Pravilnik je usklajen z določbami samoupravnega sporazuma o delitvi sredstev za osebne dohodke v slovenski tekstilni industriji*, ter z družbenimi usmeritvami na tem področju.

*...z Zakonom o razširjeni reprodukciji in minulim delom...

Bistvene novosti v pravilniku so:

Pridobivanje dohodka, ki ga TOZD ustvarijo s prodajo proizvodov (preja oz. tkanine), storitev (TOZD C) in v DSSS s svobodno menjavo dela. (To je del dohodka, ki ga TOZD namenijo za dejavnost DSSS, ki opravlja strokovno-tehnične naloge za potrebe vseh TOZD v Dekorativni). Dohodek pa se razporeja za izpolnjevanje zakonskih, samoupravnih, družbeno dogovorjenih in pogodbenih obveznosti.

Čisti dohodek se razporeja za osebne dohodke, skupno porabo, za razširitev materialne

osnove dela (t. j. modernizacijo strojne opreme ipd.) ter za rezervni sklad.

Osnove za ocenitev zahtevnosti del in nalog vsebujejo 16

zahtev (od izobrazbe, izkušenj, odgovornosti, do delovnega nabora in delovnih pogojev).

Novost je v bolj razčlenjeni in objektivni lestvici za oceni-

tev zahtev pri delovnem naporu in delovnih pogojih, kjer je možnost zahtevnost ugotavljati na osnovi točnih meritev.

Pri merilih uspešnosti so naslednje novosti:

1. Vsi delavci smo z delom svojega osebnega dohodka ali neposredno vezani na kakovost, česar doslej ni bilo.

2. Merila realizacije, operativni plan, produktivnost, ekonomičnost in rentabilnost so združena v eno merilo — poslovni uspeh.

Pri nagrajevanju minulega dela je poleg dodatka na skupno delovno dobo upoštevano še povečanje akumulacije (t. j. skupnih sredstev iz čistega dohodka in amortizacije za razširitev materialne osnove dela) v zadnjih petih letih, donosnost naložb in stalnost v DO.

To pomeni, da bo dodatek za minulo delo nekoliko višji za delavce z daljšo skupno delovno dobo in stalnostjo v DO.

Poleg ostalih dodatkov (nočno delo, nadurno delo, itd.), kjer ni sprememb, bodo delavci, ki delajo redno popoldansko izmensko delo (za ure dela v popoldanskem času) in delavci razporejeni samo na popoldansko delo, prejeli še za 10 odst. povečani osebni dohodek po obračunski osnovi.

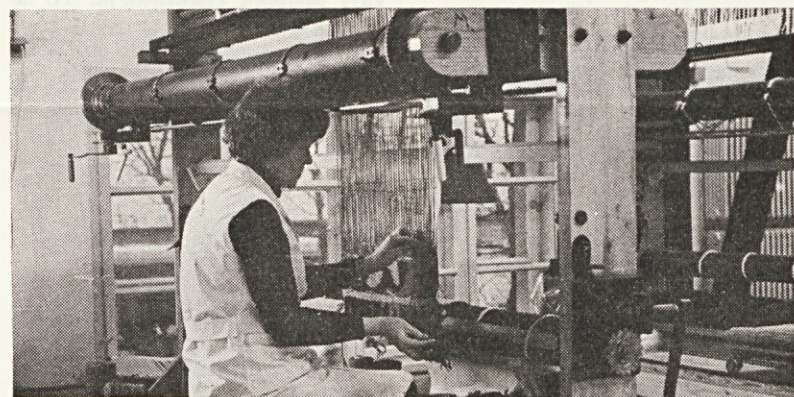
Ta dodatek pa ne dobi delavec, ki dela popoldne v podaljšanem času (nadurno delo), kot tudi ne delavec, ki popoldne doprinese zamujene ure.

Pravilnik je bil v vseh tozidih in DSSS z večino glasov delavcev sprejet, po sklepu delavskih svetov tozidov in DSSS pa stopi v veljavo 5. 12. 1984.

Milka Klobučar

Razstava umetniških tapiserij v galeriji Borba v Beogradu

Toplina in lepota ročnega tkanja

V letošnjem mesecu novembru je naša tovarna v beograjski galeriji Borba razstavljala tapiserije iz svoje stalne zbirke. Te tapiserije so bile izdelane v letih 1977—1979 po predlogah znanih slovenskih slikarjev.

Tapiserije so pritegnile gledalce predvsem z bogato barvno paleto in različno motiviko, pa najsi bo to svojsko doživljanje krajine ali abstraktna kreacije. Poznavalci ročnega tkanja pa so lahko primerjali različne tehnike in strukture tkanja, ter likovno sproščanje v različno velikih dimenzijah.

Naš generalni direktor Peter Koleša je ob otvoritvi orisal z nekaj besedami delo v naši delovni organizaciji in seznanil obiskovalce z namenom

razstave. Tudi direktor galerije Borba je zaželel dobrodošlico, kar je stopnjevalo že tako prijetno vzdušje.

V tednu dni, kolikor je bila odprta razstava, si je marsikateri Beograjčan ogledal razstavljena dela. Razstava je bila deležna izrednega zanimanja in obiska, kajti poleg tapiserij so bili razstavljeni tudi ostali unikatni izdelki, ki jih izdeluje naša ročna tkalnica. Tokratna razstava je pokazala, da je vse premalo takšnih razstav, katere uvajajo obiskovalca v sodobni svet tapiserij.

Morda se ob vsem tem človeku nehote vsili drobna misel, da kljub hitrosti današnjega življenja le ostanejo trenutki za občudovanje lepote.

Metka Sieberer

Družbena samozaščita

Z uvajanjem samoupravljanja v naš družbeni sistem je bilo logično, da bo potrebno podružabljati tudi skrb za varnost, se pravi, da bomo morali skrbeti za varnost prav vsi državljani SFRJ.

Samozaščitno ukrepanje je pri nas postalo že vsakodneven pojav, tako pri samoupravnih odločitvah, v družbenopolitičnem delovanju, kakor tudi v vsakdanjem življenju.

Tradicionalen način varovanja sistema in življenja, ko je za vse to skrbela država oziroma ustrezna institucija, morajo to nujno prevzeti vsi delovni ljudje in občani, saj si sicer ne moremo zamisliti normalnega razvoja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v naši družbi.

Skladno z razvojem samoupravljanja je treba razvijati družbeno samozaščito, v katero je potrebno angažirati čim širši krog občanov in delovnih ljudi, da bomo bolj uspešno ščitili naše delovne in življenjske razmere. Ob visoki zavesti samoupravljalcev bodo njihove družbene odločitve same po sebi takšne, da bodo vnaprej ali sproti preprečevale in odpravljale kakršnokoli možnost negativnih posledic ali zlorab. V tem primeru bomo zmanjšali potrebe po posegih državnih organov, ki bi bile sicer nujne.

Seveda pa družbena samozaščita nima namena in ne sme biti zgolj za varovanje naših notranjih samoupravnih in političnih problemov, ampak mo-

ra po potrebi delovati tudi v smislu obrambe pred zunanjim sovražnikom, ki lahko ogroža našo varnost, tako z vojaškimi kot nevojaškimi sredstvi agresije.

Družbena samozaščita ne more biti učinkovita in uspešna samo skozi organizirane oblike, kot so narodna zaščita oziroma odbori in sveti za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v temeljnih organizacijah, krajevnih skupnostih in občinskih skupščinah, temveč morajo pri tem pomagati in sodelovati vsi delovni ljudje in občani, seveda ustrezno usposobljeni.

Družbena samozaščita je takšna podružbljenost varnosti, da so nosilci zaščite in var-

nostne aktivnosti delovni ljudje in občani, samoupravno in politično združeni in organizirani v samoupravnih družbenopolitičnih skupnostih ter organizacijah. Seveda imajo tu svoje mesto tudi varnostni organi oziroma službe, ki so lahko zares učinkovite le v primeru, ko se v sistem varovanja vključujejo vsi delavci in občani ter drugi družbeni dejavniki.

Da bi dosegli zares učinkovit sistem družbene samozaščite, moramo nujno za to ustrezno usposobiti delovne ljudi in občane, kar bomo lahko dosegli le z stalnim in sistemskim delom na tem področju.

Bogo Modic

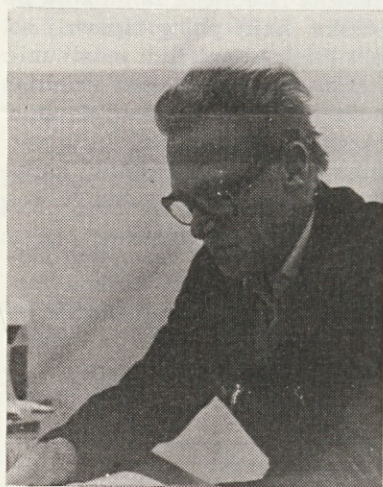
Tudi koristni predlogi so pogoj našega napredka

V TOZD Surova tkanina je komaj konstituirana komisija za inventivno dejavnost že pričela s svojim delom. Za predsednika komisije je bil izvoljen tov. Rudi Škulj, za tajnika pa tov. Jaka Novak.

Na svoji prvi seji je že obravnavala prispele predloge. Dosedanji predsednik komisije tov. Vinko Bezljaj, je opozoril na naloge komisije in poudaril, da je potrebno vse predloge sproti reševati, saj bi na ta način pospešili inventivno dejavnost v tozdu.

Videti je, da je komisija resno sprejela svojo dolžnost. Poiskal sem avtorje nekaterih predlogov in se z njimi pogovarjal o inventivni dejavnosti pri nas.

Tov. MARJAN VILFAN, obratovodja pletilnice, je predlagal izdelati napravo za odstranjevanje nečistoče na pliš pletenini.

Tov. Vilfan, kakšna je naprava, ki ste jo dali izdelati?

»Naprava je izdelana tako, da ima lastni pogon. Dva krtačna valja se vrtita v nasprotni smeri tkanine, in jo krtačita, prah pa pada v koriti, ki sta za to izdelani.«

Gotovo bi bilo zanimivo za naše bralce, da poveste, kaj je doseženo s to izboljšavo stroja za rezanje pliš pletenine.

»S tem smo predvsem izboljšali kvaliteto pliš pletenine in seveda olajšali delo na rezalnem stroju. Praktično smo odpravili problem porezanega lasu, ki je nastajal zaradi prahu. Veste, malon preja se znatno praši in je prah prihajal v vodilo rezalnega stroja.

Zaradi tega je bilo veliko porezanega lasu. Delo je olajšano in brez težav zašijemo naslednji kos, med obratova-

njem rezalnega stroja. V pletilnici smo s tem zadovoljni.«

Zakaj je vaša izboljšava ocenjena kot koristen predlog?

»Mogli bi točno spremljati količino porezanega lasu, odkar ta naprava deluje na stroju in primerjati z blagom in napakami, dokler te naprave ni bilo. Tako bi lažje rekli kakšen je pravi učinek te naprave. Po moji oceni je bilo prej porezanega lasu za okoli 200 m na mesec.«

Tov. Vilfan, kaj mislite o inventivni dejavnosti v Dekorativni?

»Tovrstne dejavnosti bi bilo lahko več. Ni treba gledati samo finančno stran, važno je, da se s to dejavnostjo olajša delo, izboljša kvaliteta pa tudi poveča produktivnost. Prepričan sem, da je še mnogo stvari, ki se bi jih dalo izboljšati.«

Ali mislite, da je upravičeno, če komisija zavrne kakšen predlog, čeprav ni preizkušen v praksi?

»Mislim, da je potrebno preizkusiti in nekaj časa spremljati vsak predlog, ki kaže, da se z njim lahko doseže kaj več. Strokovne službe bi morale priskočiti na pomoč, da se uresniči vsaka uporabna ideja.«

Če vzamemo, da se v razvitih državah, s katerimi se naši strokovnjaki včasih zelo radi primerjajo, povsem drugače gleda na te stvari, kaj lahko rečemo glede vrednotenja teh predlogov, izboljšav in inovacij?

»Nepravilno vrednotenje je tudi posledica nemasovnosti inventivne dejavnosti.«

V nekaterih državah pa tudi pri nas, na primer v Železarni Jesenice, dajejo simbolične nagrade za vsak predlog, ki ga delavci posredujejo. Če se pokaže, da je koristen in uporaben, se ga posebej primerno nagradi. Kaj mislite o tem?

»Ja, s takim načinom se pospešuje, da delavci razmišljajo o novitetah, ki bi lahko vplivale na boljše pogoje dela in boljše kvaliteto. Vsekakor je to koristno pa tudi, če se vse samo pohvali.«

Na kakšen način bi pri nas lahko pospešili inventivno dejavnost?

»To je odvisno od tega, kakšen je strokovni nivo zapo-

slenih. Več bi morali spremljati strokovno literaturo in se ob tem izpopolnjevati. Marsikaj bi se dalo prenesti na našo tehnologijo. Pravilnejše vrednotenje bi veliko prispevalo k pospeševanju te dejavnosti.«

In na koncu, kako ste vi zadovoljni s svojo nagrado?

»Zadovoljen sem, ker sem vsaj nekaj dobil. Včasih so bile za to le pohvale. Danes pa je to malo bolje urejeno, saj tudi nagrada stimulira ljudi k razmišljanju o izboljšavah.«

Tov. FRANC PREK, obratovodja pripravljavnice je predlagal, da bi opravljali parjenje preje, pri previjanju iz enega na drug valj na egalizirnem stroju, s tem da bi ga opremili s parilnikom in toplotno zaveso (infra grelec).

Tov. Prek, kakšna je bila pobuda, da ste začeli razmišljati o taki napravi?

»Imamo ogromno dela s pripravo materiala za parjenje. Parjenje preje sedaj poteka v Predilnici Škofja Loka in so veliki stroški prevoza ter celotnega procesa parjenja. Zato sem mislil, ko bi ta zamisel uspela, da bi prihranili ogromno denarja, pa še vse to bi naredili hitreje in doma. To je zaenkrat samo predlog, ki ga je potrebno preizkusiti. Razvojno službo smo zadolžili, da opravi vse preizkuse za realizacijo tega predloga.«

Kaj pa o tem meni razvojna služba?

»Pogovarjali smo se, na kakšen način bi lahko to preizkusili. Ker pri nas nimamo možnosti za to, se bomo skušali dogovoriti s tovarno Induplati Jarše, da bi pri njih naredili ta poskus na škroblilnem stroju, ki deluje na podobnem principu. Pri tem preje ne bi škrobili, ampak bi jo parili. Ko bodo znani prvi rezultati in če bodo zadovoljivi, bo razvojna služba pripravila načrt za izdelavo tega stroja. Najprej bi morali poiskati ustrezen prostor pri nas, ker je premalo prostora pri egalizirnem stroju.«

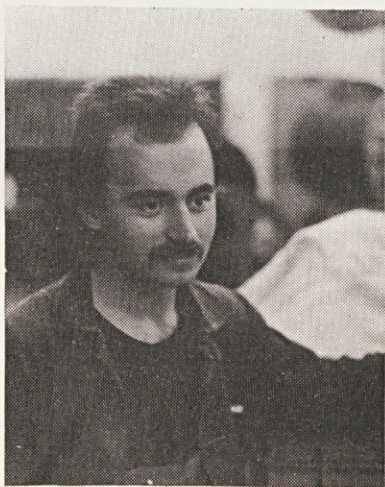
Ali lahko poveste na kakšen način bo deloval ta bodoči parilni stroj?

»Zamišljamo si, da bi se preja z enega valja previjala na drug valj. Preja bi šla skozi komoro, v katero se bi pod pritiskom dovajala para. Ker bi imel stroj toplotno zaveso, bi se preja sproti sušila.«

Ali se vam zdi da se hitro rešujejo predlogi na tem področju?

»Mislim, da bi se dalo te stvari hitreje reševati, ker bi se na ta način pridobilo pri času in denarju.«

Tov. DRAGAN KOROŠEC, mojster v pliš tkalnici, je vložil kar dva predloga: namestitev peresa (lamele), ki bi preko izravnalnih zvočnikov sklenila tokokrog in bi se stroj ustavil v slučaju povečane napetosti lasne osnove in drugi predlog — sesalnik za prah na Günne strojih.

Prvi predlog je že realiziran, medtem ko bodo drugega še preučili.

Tov. Korošec, kaj dosežemo z vašim predlogom?

»S tem smo odpravili problem odrezanega blaga, pri okvari lasnega regulatorja. To se pravi, da smo se izognili tudi nepotrebni delu in dodatni porabi materiala za tkanje platna, pa tudi nepotreben zastoj stroja smo odpravili.«

Kaj pa glede drugega predloga?

»Drugi predlog je potrebno še preučiti. Nekatere tkalke so ga sprejele, nekatere pa ne. Potrebno ga bo še preučiti, toda mislim da je važna ideja.«

Kaj mislite o inventivni dejavnosti pri nas?

»Mislim, da je premalo razvita in da bi bilo škoda, če bi tako tudi ostalo. Morala bi se hitreje razvijati, ker je povezava z zmanjševanjem naših stroškov. Tudi če nekemu olajšamo delo, je to velikega pomena. Vse kar na ta način privarčujemo, nam lahko samo koristi, pa tudi če je to samo 100 starih tisočakov na mesec.«

Tov. Korošec je naredil tudi pripravo (voziček) za prevoz in dvigovanje elektromotorjev. S tem je tudi olajšano delo vseh tistih, ki morajo menjavati elektromotorje, katere smo do sedaj dvigovali ročno. Predlog bo vložil v obravnavo komisij za inventivno dejavnost.

Zaradi pospeševanja inventivne dejavnosti vas vabimo, da svoje izboljšave ali inovacije posredujete svoji komisiji za inventivno dejavnost.

Dragan Đukić

Še na mnoga leta

Prijetno in prisrčno vzdušje na srečanju je potrdilo pripadnost delavcev naši delovni organizaciji, ki so v tem polletju praznovali »okroglo« obletnico dela v Dekorativni. Šestindevdesetim jubilarom smo se zahvalili za vloženo delo in zaželeli še vnaprej dobro sodelovanje. Pobudo je dala sindikalna organizacija in si želimo, da bi taka oblika srečanja ostala tradicionalna.

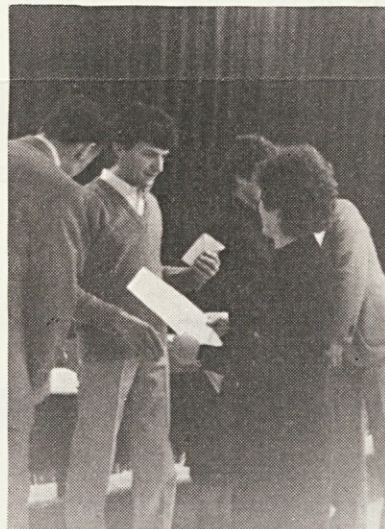
1. Sreda, 21. novembra 1984 je bil dan, ki se ga bodo delavci, ki so v tem polletju praznovali jubilej dela v Dekorativni, še dolgo spominjali.

2. Nagovor generalnega direktorja, tovariša Petra Koleša, je vse prisotne spomnil na minule lepe, včasih pa tudi težje trenutke.

5. Sproščeno in prijetno vzdušje

3. Podelitev priznanj in denarnih nagrad

4. Anamarija Janežič, Marija Novak in Peter Koleša — 30 let dela v Dekorativni

6. Gorenjski ples

7. Furman Miha vabi Johanco in Micko v krčmo »Pri glažku«

Pripravniki v Dekorativni

Trenutno so v delovni organizaciji zaposleni štirje pripravniki s končano srednjo šolo. Od teh so trije končali šolanje na srednji tekstilni šoli v Kranju, ena pripravnica pa je končala Srednjo oblikovalno šolo. Pripravniško dobo so pričeli opravljati v septembru oziroma v oktobru tega leta.

Po pravilniku o pripravništvu je določeno trajanje pripravništva, in sicer traja pripravniška doba za pripravnika s končano srednjo izobrazbo 6 mesecev.

Ker imamo v naši delovni organizaciji letno manjše število pripravnikov, sem želel vse štiri pripravnike predstaviti. V tem prispevku sem zaprosil dva pripravnika za razgovor, v naslednji številki glasila pa bom predstavil še druga dva pripravnika.

Ivica Kocen

»Letos sem končala šolanje na Srednji tekstilni šoli —tkalski oddelek. Vsa leta šolanja sem prejela študentsko stipendijo vaše delovne organizacije. Po učnem programu sem vsako leto opravljala tudi 15-dnevno prakso. Kot vaš študent, sem prakso vedno opravljala v Dekorativni, in to skoraj v vseh oddelkih v proizvodnji pa tudi v vzorčnem oddelku. Jeseni sem uspešno opravila maturo. Sem v zadnji generaciji, ki je opravila šolanje na srednji šoli po »starem« programu. Prav tako sem tudi v zadnji generaciji, katera je opravljala tako imenovani — zrelostni izpit — maturo.

Razporejena sem na dela in naloge v razvojni službi — v vzorčnem oddelku (dessinaturi). Delam kot pripravnik, po končani 6-mesečni pripravniški dobi, pa bom delala kot dessinater III. Po pripravniškem

programu moram opraviti splošni in strokovni del programa. V strokovnem delu programa moram v času pripravniške dobe opraviti dve kompoziciji in eno dekompozicijo tkanine. Za kompozicijo tkanine moram izdelati eno plosko listno in eno plosko žakarsko tkanino, za dekompozicijo pa pliš tkanine.

Svojo praktično nalogo pa ne opravljam samo v dessinaturi, ampak v vseh oddelkih v proizvodnji. Pri kompoziciji nove tkanine, moram spremljati obdelavo tkanine v vseh fazah proizvodnje, od pripravljavnice, fizikalnega in kemijskega laboratorija, pa vse do zadnje faze, to je do adjustiranja.

Program pripravništva je zelo obsežen in tudi dokaj zahteven. Je zanimiv, pester in kot samo delo v dessinaturi ustvarjalno. Zato sem se tudi odločila za ta poklic.

Pri sprejemanju so me vsi lepo sprejeli, mi pomagali in mi posredovali vse potrebne informacije. Imam dobro mentorico, ki mi skupaj z ostalimi dessinaterkami s svojim strokovnim znanjem zelo pomaga pri izdelavi novih tkanin. Pri izdelavi novih tkanin ne smemo gledati samo vizualen izgled tkanine, ampak predvsem kvaliteto tkanine. Vsak izdelek mora biti kakovostno izdelan, drugače težko prodre na tržišče.«

Po končanem pogovoru z Ivico pa sem izkoristil prilžnost in jo prosil, da mi pove svoje mnenje o našem glasilu. Zanimalo me je, kakšno oceno lahko poda kot novospregjeta delavka v naši delovni organizaciji.

»Mislim, da je preveč eno in istih člankov. Članke bi moralo pisati čim več delavcev, kajti vsak bi po svoje sestavljal tekst in tudi bilo bi več različnih člankov. Ne bi smeli pisati samo o tem, kaj se dogaja v delovni organizaciji, ampak tudi kaj se dogaja izven nje, npr.: službena potovanja. Lahko bi pisali o namenu in rezultatih potovanja pa tudi o svojih vtisih s potovanj v tuje države.

Bojan Škof

»Letos sem končal šolanje na Srednji tekstilni šoli v Kranju — kemijski oddelek. Od 1. letnika dalje sem prejel vašo študentsko stipendijo. Dvakrat sem opravljal prakso v Dekorativni, v oddelku barvarne tkanin in

v adjustirnici; eno leto pa sem bil v delovni brigadi, zato mi takrat ni bilo potrebno opravljati prakse.

Cetrty letnik in maturo sem opravil z dobrim uspehom. Sedaj delam kot pripravnik. V času pripravništva sem bil do sedaj v vseh oddelkih v delovni organizaciji po en teden, v barvarni tkanin 3 tedne, sedaj pa sem že 4 tedne v barvarni preje. Nato grem v kemijski laboratorij. Mislim, da je za mene kot kemika, en teden pripravništva v vsakem oddelku preveč. Manj dni bi lahko bil v ostalih oddelkih in več v barvarni preje, barvarni tkanin in kemijskem laboratoriju, to je v svoji stroki. Za vsak oddelek moram opisati delo v

svojem dnevniku, nato pa opraviti strokovno nalogo, ki mi jo je dodelil mentor. Kot pripravnik delam v barvarni tudi kot delavec barvar, kar je zelo koristno, saj pri tem najbolj spoznam delo v barvarni.

Po končani pripravniški dobi bom delal kot tehnik v kemijskem laboratoriju.

Pripravniška doba se mi izteče konec februarja naslednjega leta, vendar mislim, da bom v februarju že odšel na službeno vojaškega roka. S tem se mi tudi skrajša pripravniška doba, in mislim, da bom pred odhodom k vojakom lahko že opravil pripravniški izpit.

Delo v kemijskem laboratoriju mi bo koristilo za moje delo v proizvodnji — barvarni preje oziroma barvarni tkanin. Pri vstopu v delovno razmerje so me vsi lepo sprejeli; v začetku je bilo bolj težko, saj ne poznaš ljudi, nisi navajen zgodaj vstajati in podobno. Potem pa sem se sčasoma prilagodil.«

Tudi Bojana sem povprašal za mnenje o našem glasilu.

»Glasilo vedno preberem. Tudi v času šolanja sem ga prejemal na dom. Mislim, da je glasilo dobro sestavljeno. Več bi morali pisati o šolanju in podobno.«

Obema sem se zahvalil za prijeten razgovor in jima želel veliko delovnih uspehov pri svojem delu.

Milan Kočar

Vzgoja in izobraževanje

V današnjem samoupravnem in družbenopolitičnem življenju pogosto uporabljamo izraza vzgoja in izobraževanje.

Pojem izobraževanja danes razumemo zelo široko. Ne obsega le pridobivanje znanja, pač pa tudi razvijanje spretnosti in navad in na tej osnovi razvijanje vseh človekovih sposobnosti. S tem se zelo približamo pojmu vzgoje, ki ga opredeljujemo kot razvijanje, izpopolnjevanje osebnosti v skladu z vzgojnimi cilji. Oba pojma se kljub temu ne moreta enačiti, čeprav cilj izobraževanja ni le pridobivanje znanja, dejstev in zakonitosti, pač pa mora usposabljanje človeka tudi za uporabo tega znanja in razvijati osebnost v celoti. Izraža predvsem procese, katerih prvi cilj je razvijanje intelektualne plati osebnosti, njegovega znanja in sposobnosti za uporabo

tega znanja, s tem pa tudi na tej osnovi vseh človekovih sposobnosti.

Z vzgojo običajno označujemo tiste procese, ki so usmerjeni k razvijanju celotne osebnosti ne le znanja, spretnosti in navad, stališč prepričanij, ampak tudi osebnostnih lastnosti v celoti.

Vzgoja je zasnovana na izobraževanju, čeprav nima vedno v vseh okoliščinah take podlage. Za svojo podlago ima lahko zelo skromna znanja, pa osebnost kljub temu usmerja k določenim vzgojnimi cilji. Tako s pojmom izobraževanja označujemo celotno dejavnost okolja, v katerem človek živi, vse vplive, ki prispevajo k življenju človekovega znanja in razvijanju intelektualnih in drugih sposobnosti v njegovem življenju in delu.

Vladimir Kočevar

Danica Ropotar — Pripravljalnica

Takole se mi je predstavila:

»Od leta 1971 sem delala v pripravi na križnih strojih. Pred tem sem bila v službi pri ALKO in pri MEGRADU. Doma pa sem iz Prekmurja. Sedaj imamo hišo v Kosezah, okrog nekaj vrta, pa tudi dva vnučka, ki bosta »skrbela«, da mi ne bo dolgčas. Do zdaj sem bila še kar zdrava in tega si želim vnaprej. Službe imam 35 let in med sodelavkamj in sodelavci sem se vedno dobro počutila. Večkrat se bom verjetno spomnila bližnjih sodelavk, kako smo včasih poklepetale in prav tega mi bo mogoče v začetku manjkalo. Celotnemu kolektivu pa želim v bodoče dosti dobrega materiala, dela in kar temu sledi, tudi dosti delovnih uspehov.«

Tov. Danici sem se zahvalil za pogovor in zaželel veliko osebnega zadovoljstva.

Marjan Peklaj

Marija Fras — Barvarna preje

Doma sem iz Radencev. Po treh krajših zaposlitvah sem pred petindvajsetimi leti prišla

v Dekorativni na delovno mesto v barvarni. Bila sem lepo sprejeta in v tem kolektivu sem se takoj dobro počutila. Skoraj dvajset let sem delala v treh

izmenah, zadnjih pet let pa le v eni izmeni. Z vsemi sem se vedno dobro razumela. Delovni pogoji so se precej izboljšali, saj smo včasih velikokrat delali v mrzli vodi. In verjetno imam prav zaradi tega sedaj probleme z rokami. Temu je sledila moja invalidska upokojitev. Zadnja leta sem delala na delovnem mestu barvar I.«

Kaj pa po upokojitvi?

»V Novem Polju imam zdaj hišo, ki smo jo zgradili tudi s pomočjo posojila, ki mi ga je dodelila delovna organizacija. Zato sem zelo hvaležna. Okrog hiše je vedno dosti dela in mislim da mi ne bo dolgčas. Če bi

bila priložnost, bi rada šla tudi v toplice, kjer imamo sedaj počitniške prikolice.

Vsem delavcem želim še veliko razumevanja in dobrih poslovnih rezultatov.

Tudi jaz sem ji zaželel veliko zdravja in se ji zahvalil za pogovor.

Marjan Peklaj

Milka Brankovič — Tkalnica

V Dekorativni je preživela svojo celotno delovno dobo, vseh petintrideset let, kljub temu, da ji je v zadnjih letih delala težave revma.

Z delom je pričela v B obratu. Pravi, da ima na to obdobje izredno lepe spomine. Bila je zadovoljna, saj je bilo

vsem v veselje delati. Ko se je ta obrat preselil na Celovško cesto, je delala na pliših v prvem nadstropju, zadnje leto pa na Güne statvah — štiristrojno. Priučitev ni bila lahka in bi rada pohvalila mojstra. Pravi, da je ni nikoli grdo gledal in bil vedno nasmejan do nje. Delo, pravi, da ni bilo težko, le zdravja ji je manjkalo. Vedno je rada prišla na delo. Saj je bilo včasih tudi težko, vendar so se znali pogovoriti in najti več razumevanja ter potrpljenja do sodelavcev. Časi se spreminjajo in obenem tudi ljudje. Vendar lahko marsikaj prenesemo, tudi težko delo, nezadovoljstvo, če smo le zdravi.

»Mladi so pridni, če so tako vzgojeni. Od vzgoje je odvisno, kako bodo delali,« pravi tov. Milka. Ni pa ji všeč, da mlajše sodelavke premalo pomagajo starejšim. »Ne zavedajo se, da bodo čez nekaj let na našem položaju in tudi same potrebne pomoči.« Kot upokojenki pa ji ne bo dolgčas. Vedno je veliko dela, še posebej sedaj. Želi si le zdravja, kar pa želi tudi vsem nam v Dekorativni in tudi, da bi dobro delali.

Tudi mi, njeni nekdanji sodelavci, ji želimo veliko zdravih, predvsem pa svetlih in toplih trenutkov v naslednjih letih.

Tečaj nemščine v Dekorativni

Der, die, das

Jeseni tega leta smo v naši delovni organizaciji organizirali začetni tečaj nemščine. Namen tečaja je bil seznaniti strokovne delavce z osnovami nemškega jezika, ki ga bodo rabili pri svojem delu. Vemo namreč, da je večina strojev in naprav v naši delovni organizaciji nemške izdelave; s tem pa je tudi vsa strokovna literatura in dokumentacija napisana v nemškem jeziku.

Začetni tečaj nemščine smo organizirali v sodelovanju z DU Cene Štupar. Tečaj obsega 100 učnih ur in traja od začetka oktobra tega leta do začetka februarja naslednjega leta. Organiziran je 2-krat tedensko in sicer ob torkih in četrkih ob 11.00 do 13.30 in od 14.30 do 17.00. Začetni tečaj nemščine smo organizirali v dveh skupinah, tako da smo vsem udeležencem omogočili udelež-

bo na tečaju izven delovnega časa glede na izmensko delo. Tečaja se udeležuje 38 naših delavcev iz različnih oddelkov. Lahko rečem, da se redno udeležujejo pouka in da sploh ni neopravičenih izostankov.

Tečaj poteka po sodobni metodi nemščina 2000, ki temelji na spoznavanjih sodobne metodike pouka tujih jezikov. Ob učbenikih uporabljamo tudi dodatne učne pripomočke, kot so filmi, magnetofonski posnetki lekcij in vaj. Celotni pouk na tečaju poteka tako, da se postopoma razvijajo vse štiri jezikovne spretnosti: razumevanje, govor, branje in pisanje. Po končanem tečaju udeleženci opravljajo preizkus znanja, na podlagi katerega potem prejmejo potrdilo o uspešno opravljenem začetnem tečaju nemškega jezika.

Mislim, da udeleženci začetnega tečaja nemščine z veseljem obiskujejo pouk, kar je razvidno z rednim obiskovanjem tečaja. Moramo namreč vedeti, da ni lahko vsak torek in četrtek po končanem dopoldanskem delu, pred popoldanskim delom ali po nočni izmeni, obiskovati še tečaj, ki traja 3 ure dnevno in to štiri mesece.

Poleg obiskovanja tečaja 2-krat tedensko, pa mora še vsak udeleženec doma opraviti vaje oziroma ponavljati lekcije, če hoče slediti pouku.

V planu izobraževanja za leto 1985 imamo tudi organizacijo nadaljevalnega tečaja nemščine (II. stopnja), ki naj bi se prav tako izvajal v naši delovni organizaciji.

Milan Kočar

Kronika

DELOVNO RAZMERJE SO SKLENILI

TOZD SUROVA TKANINA

Pečaver Vladimir — barvarna preje
Legnar Anica — pripravljavnica
Zadravec Zora — pripravljavnica
Sanković Indža — tkalnica

TOZD GOTOVA TKANINA

Mesner Slavica — šivalnica
Fistrovič Otilija — šivalnica
Sanković Voja — apretura

DSSS

Kocen Ivana — razvojna služba
Klemenčič Nada — GPS

TOZD Predilnica Laško

Medved Rafael — vzdrževanje in energetika

PREMESTITVE

Strnad Bojan iz TOZD B v DSSS skladišče pogonskega materiala

DELOVNO RAZMERJE SO PREKINILI

TOZD SUROVA TKANINA

Oven Renata — v poskusni dobi
Matič Jovanka — izjava delavca
Ropotar Danica — upokojitev
Krajačič Marjan — samovoljno

TOZD ENERGETIKA IN VZDRŽEVANJE

Sečnik Franc — JLA

TOZD PREDILNICA LAŠKO

Voga Frančiška — invalidska upokojitev
Krašovec Ivan — v JLA

DELOVNI JUBILEJI

35 let

Ojstršek Anton

30 let

Koleša Peter

25 let

Ojsteršek Martin
Hrobat Ana
Štupar Alojzija

20 let

Tošnjak Roman

15 let

Horvat Silva
Janežič Martina
Lisjak Slavica
Škrobec Anica
Horvat Marija
Setnikar Alojzija
Kosec Kristina
Horvat Majda
Nartnik Štefka

10 let

Kavkler Ivana

ROJSTVA

Kajtazovič Zahid — sin
Pevce Vlasta — sin

ZAHVALA

Ob smrti moje matere se zahvaljujem sindikalni organizaciji in sodelavkam za denar in venec ter za izrečena sožalja.

Tončka JAKOFČIČ

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi mojega dragega očeta, se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji za denar, ki sem ga prejela namesto venca, sodelavcem pa za izrečeno sožalje.

Marta KRALJ

ZAHVALA

Ob nenadni smrti mojega dragega moža se najlepše zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem za izrečeno sožalje, posebno pa ožjim sodelavkam za spremstvo na njegovi zadnji poti in darovani denar. Sindikalni organizaciji pa se zahvaljujem za podarjeni denar namesto venca.

Marija ZAJC

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje mame — vaše upokojenke Marije Strah, se celotnemu kolektivu zahvaljujem za darovani venec.

hčerka Ljudmila
ZUPANČIČ
z družino

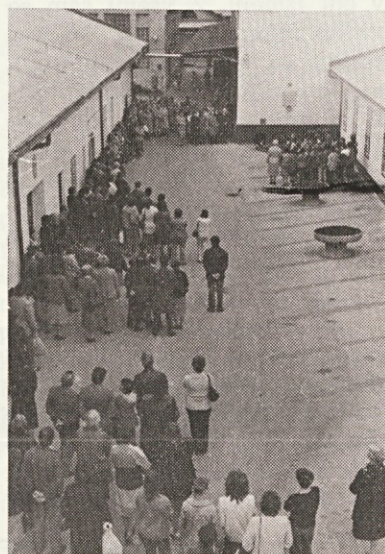
Osnovni organizaciji Zveze socialistične mladine Iskren Pržanj in Dekorativne bosta za vse mlade, ne le po letih, temveč po srcu, organizirali

»NOVOLETNO SREČANJE«

Dobimo se v soboto, 22. decembra 1984 ob 19. uri v dvorani Doma Svobode v Šentvidu, Prušnikova 99.

Vstopnice po minimalnih cenah (200 din) bodo prodajali: za TOZD Surova tkanina — Štefan Brezarič, Darko Forjanič in Zdenko Gerečnik
za TOZD Gotova tkanina — Branko Tehovnik in Tomaž Mavrič
za TOZD Energetika in vzdrževanje — Miran Čebašek
za Delovno skupnost skupnih služb — Janja Hofer

Komemoracija ob dnevu mrtvih

Zadnji dan v oktobru smo se delavci Dekorativne zbrali na tovarniškem dvorišču in se poklonili spominu vsem, ki so odšli od nas.

DELO KS DOLOMITskega ODREDA

V krajevni skupnosti Dolomitskega odreda je bila v mesecu oktobra izvedena vaja NNNP 84, kjer so preverili delovanje enot civilne in narodne zaščite ter ravnanje prebivalstva v primeru biološko — kemičnega napada.

Ob dnevu mrtvih je bila skupno s sosednjimi krajevnimi skupnostmi organizirana komemoracija na draveljskem pokopališču. V novembru so se sestali tudi skupščina in svet KS ter programsko — volilna konferenca SZDL. Vsi so obravnavali osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana 1986—1990 in ga dali v javno obravnavo.

Temeljna delegacija je na zasedanju občinske skupščine dala pobudo, da se v občini poenoti obratovalni čas gostinskih lokalov. Na Brilejevi ploščadi namreč gostje nekaterih lokalov, ki so odprti pozno v noč, vznemirjajo počitek stanovalcev. Komunalna komisija in svet KS odločno zahteva od Komunalne skupnosti, da se končno reši asfaltiranje Dolomitske in Bohinjčeve ulice.

Socialno-zdravstvena komisija pa je pripravila predloge za podelitev pomoči krajanom, ki živijo v težkih socialnih razmerah.

Vladimir Kočever

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem za prelepo darilo, katero mi bo drag in trajen spomin na sodelavke in sodelavce ter dneve, ki smo jih preživeli skupaj.

Celotnemu kolektivu želim še mnogo delovnih uspehov pri nadaljnjem delu.

Tilka NIKOLIČ

ZAHVALA

Sodelavkam in sodelavcem Dekorativne se najlepše zahvaljujem za darilo, ki sem ga dobila ob odhodu v pokoj v spomin na obdobje, ki smo ga preživeli skupaj.

Celotnemu kolektivu želim še veliko uspehov pri nadaljnjem delu.

Ljudmila BRANKOVIČ